

Sygn. akt I CSK 182/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku W.M.
przy uczestnictwie „P.” S.A. w L.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 lipca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 24 października 2017 r., sygn. akt V Ca [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 24 października 2017 r. wnioskodawca W.M. oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencki, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.)

wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Powyższych wymagań nie spełnił skarżący w odniesieniu do wskazanego w skardze istotnego zagadnienia prawnego. Nie może bowiem wywołać zamierzonego przez skarżącego skutku w postaci przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie prawne dostrzegane w odmienności regulacji prawa cywilnego i prawa administracyjnego, a tym samym stosowania norm prawa administracyjnego oraz kreowania poprzez ich interpretację nowych instytucji prawnych w sposób właściwy dla prawa cywilnego. Poprzez tak ujęty problem prawny skarżący zmierza do zakwestionowania skutków prawnych decyzji z dnia 3 lipca 1985 r. W uzasadnieniu wniosku nie przywołuje się jednak żadnych argumentów juredycznych pozwalających za zanegowanie wyrażonego przez Sądy *meriti* stanowiska, iż przedmiotowa decyzja posiadała walory konstrukcyjne i normatywne odpowiadające decyzji administracyjnej w rozumieniu art. 107 § 1 k.p.a., ma charakter decyzji ostatecznej i stanowi tytuł prawny do korzystania przez uczestników postępowania z nieruchomości wnioskodawców.

Nie można także uznać za skuteczne powołanie się przez skarżącego na potrzebę wykładni art. 305¹ i 305² k.c. w kontekście postrzegania władania nieruchomością na podstawie decyzji administracyjnych wydanych na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (tekst jedn. Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.) jako wykluczającego zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treściowo służebności przesyłu. Problem ten został już bowiem jednoznacznie rozstrzygnięty m.in. w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13 (OSNC 2014, nr 7-8, poz. 68), uchwale Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 9/14 (OSNC 2015, nr 3, poz. 30) oraz postanowieniu z dnia 15 lutego 2017 r., II CSK 205/16 (OSNC 2017, nr 10, poz. 115). W judykatach tych wskazano, że decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości prowadzi do wywłaszczenia właściciela poprzez trwałe ograniczenie jego praw w zakresie wyznaczonym decyzją. W konsekwencji wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym takiej decyzji nie prowadzi do

nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesylu. Nieuprawnione jest również powołanie się przez skarżącego na potrzebę wykładni art. 35 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Skutki związane z wydaniem decyzji na tej podstawie prawnej zostały już bowiem dostatecznie wyjaśnione w przywołanych powyżej orzeczeniach Sądu Najwyższego.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić należy, że nie zostały przez skarżącego przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podkreślić bowiem należy, że wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tymczasem skarżący oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej upatruje w naruszeniu art. 378 § 1 w zw. z art. 382 i art. 13 § 2 k.p.c. poprzez nierozpoznanie przez Sąd drugiej instancji zarzutów apelacyjnych. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej skarżący nie precyzuje jednak, jakie zarzuty - w jego ocenie - zostały pominięte przez Sąd Okręgowy oraz nie wskazuje na występowanie istotnego wpływu dostrzeżonych uchybień procesowych na prawidłowość rozstrzygnięcia zawartego w postanowieniu z dnia 24 października 2017 r. Zaznaczyć przy tym należy, że okoliczność, iż uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawiera - jak twierdzi autor skargi kasacyjnej - analizy każdego z zarzutów apelacji nie prowadzi do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest oczywiście wadliwe. Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do

sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, nie publ.).

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

jw

ał